

RADA GMINY SICIENKO
ul. Mrotecka 9
86-014 Sicienko
tel. 52/ 58-70-757

30 MAJ 2022

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ZA 2021 ROK
ORAZ
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII ZA 2021 ROK

Podstawa prawna realizacji programów:

1. Ustawa z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
2. Uchwała Rady Gminy Sicienko Nr XXIII/209/20 z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021;
3. Uchwała Rady Gminy Sicienko Nr XXIII/210/20 z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021;
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Sicienko, 2022-05-30

ZADANIA ZREALIZOWANE W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021, określał sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 tej ustawy, a źródłem jego finansowania były opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości musi być przeznaczony na realizację programu i nie może być przeznaczony na inne cele. Program był opracowany w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025, Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów, sprawozdania z realizacji programów, warsztatów i zajęć dla uczniów i rodziców oraz nauczycieli, diagnozy szkolne, a także wnioski ze współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sicienku, Zespołem Kuratorskiej Służby ds. Dorosłych Sądu Rejonowego w Nakle, Zespołem Interdyscyplinarnym, Terapeutami, Socjoterapeutami, Dyrektorami Szkół, Pedagogami szkolnymi.

Rok 2021 był rokiem szczególnym i trudnym, jeśli chodzi o działania profilaktyczne - z uwagi na wprowadzone obostrzenia wynikające z pandemii COVID-19. Wiele zadań zrealizowano w bardzo ograniczonym zakresie, części zadań w ogóle nie udało się przeprowadzić.

W 2021 roku realizowano m.in. następujące zadania w ramach GPPRPA:

ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA MIESZKAŃCÓW GMINY SICIENKO UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU

Działalność Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego w Sicienku

W ramach działań profilaktycznych i edukacyjnych kierowanych do dorosłej społeczności lokalnej powstał na terenie Gminy Sicienko Rodzinny Punkt Konsultacyjny, który mieści się przy ul. Bydgoskiej 6 w Sicienku. Jest dostępny dla mieszkańców w godzinach rannych, popołudniowych i wieczornych, a warunki lokalowe gwarantują osobom zgłaszającym się do punktu dyskrecję i komfort psychiczny. Jest on „pomostem”, który łączy mieszkańców gminy z zakładami leczenia odwykowego. Zadaniem punktu nie jest samodzielne prowadzenie terapii uzależnienia od alkoholu, ale przede wszystkim zmotywowanie osoby uzależnionej i współuzależnionej do podjęcia działań mających na celu rozwiązanie problemu, a także wskazywanie możliwości wyjścia z trudnej sytuacji. Ważnym zadaniem było stworzenie takich warunków lokalowych i godzin otwarcia RPK, które gwarantowałyby dyskrecję osobom zgłaszającym się do niego.

Prowadzenie Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego stanowi jeden z głównych kierunków działań w zakresie udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej, osobom uzależnionym od alkoholu, współuzależnionym, pomocy prawnej osobom doświadczającym przemocy domowej oraz pomocy psychologicznej osobom będącym w stanie kryzysu wymagających wsparcia psychologicznego.

Główne cele działalności RPK na terenie Gminy Sicienko to:

- 1) zwiększenie wiedzy mieszkańców Gminy Sicienko w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy domowej,

- 2) zmniejszenie poziomu bezradności osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych oraz osób doświadczających przemocy domowej,
- 3) motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach lecznictwa odwykowego, kierowanie tych osób do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych,
- 4) motywowanie osób pijących szkodliwie i ryzykownie, ale nie uzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- 5) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- 6) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy.

Wymienione cele były realizowane poprzez następujące działania:

- 1) całościowe rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- 2) dokonanie wstępnej diagnozy i oceny sytuacji rodzinnej,
- 3) informowanie o możliwości pomocy oraz kompetencjach poszczególnych służb, które mogą zaangażować się w profesjonalną systemową pomoc dla osoby uzależnionej, jej rodziny,
- 4) udzielanie pomocy młodzieży upijającej się oraz ich rodzinom,
- 5) uruchomienie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy domowej.

RODZINNY PUNKT KONSULTACYJNY oferował w roku 2021 mieszkańcom Gminy Sicienko w ramach poradnictwa specjalistycznego następującą pomoc:

a) pomoc psychologiczną skierowaną do osób dorosłych będących w stanie kryzysu

W roku 2021 została podpisana umowa na świadczenie usług psychologicznych dla osób dorosłych będących w stanie kryzysu.

Do podstawowych obowiązków psychologa należało:

- całościowe rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- prowadzenie konsultacji zgodnie z kodeksem etycznym zawodu psychologa,
- informowanie o możliwości pomocy oraz kompetencjach poszczególnych służb, które mogą zaangażować się w profesjonalną systemową pomoc psychologiczną dla osoby będącej w stanie kryzysu i jej rodziny,
- prowadzenie ścisłej współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w celu udzielenia pomocy .

Faktyczna wartość umowy – 6.720,00 zł. Do psychologa zgłosiło się 110 osób.

b) pomoc psychoterapeuty uzależnień

W ramach zawartej umowy osoby uzależnione korzystały z pomocy psychoterapeuty uzależnień, do którego obowiązków należało:

- całościowe rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- prowadzenie psychoterapii dla osób uzależnionych od alkoholu,
- prowadzenie psychoterapii członków rodzin,
- informowanie o możliwości pomocy oraz kompetencjach poszczególnych służb, które mogą zaangażować się w profesjonalną systemową pomoc dla osoby uzależnionej i jej rodziny,
- motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach lecznictwa odwykowego, kierowanie tych osób do leczenia specjalistycznego,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- udzielanie pomocy młodzieży upijającej się oraz ich rodzinom,
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia oraz udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy,

- uruchomienie interwencji, za zgodą osoby doznającej przemocy, w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy domowej,
- przygotowywanie opinii dot. uzależnienia od alkoholu osób kierowanych do RPK,
- prowadzenie ścisłej współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym poprzez sporządzenie informacji o osobach i sposobach rozwiązywania problemów osób uzależnionych od alkoholu,
- informowanie o ruchach samopomocowych,
- udzielanie wsparcia, prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji życiowej osób uzależnionych lub współuzależnionych,
- konsultacje telefoniczne.

Faktyczna wartość umowy – 9.561,50 zł. Ilość konsultacji 100. Liczba przyjętych osób 69.

W ramach działalności RPK sfinansowano także:

1) Opłaty za telefon:

Specjaliści zatrudnieni w RPK w Sicienku w trakcie wykonywania swoich obowiązków odbierają telefony, informując o możliwościach pomocy w ramach tzw. „Telefonu zaufania”.

2) Zakup ulotek o charakterze informacyjnym propagującym działalność Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przygotowała projekt i zleciła firmie zewnętrznej wydruk ulotek informujących o godzinach przyjęć specjalistów zatrudnionych w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym.

Ulotki rozpowszechniono na terenie Gminy Sicienko oraz wśród podmiotów współpracujących.

3) Zakup materiałów i wyposażenia

W ramach poprawy jakości pracy osób zatrudnionych w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym w Sicienku dokonano zakupu niezbędnych materiałów i wyposażenia.

Finansowanie kosztów badania przez biegłego psychiatrę sądowego i psychologa osób w przedmiocie uzależnienia na potrzeby wniosków kierowanych do Sądu Rejonowego o wszczęcie postępowania w celu poddania się leczeniu przymusowemu.

Ze środków profilaktyki ponosi się koszty badania osoby uzależnionej przez biegłego psychiatrę sądowego i biegłego psychologa w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Z 2 osobami, które znajdują się na liście biegłych psychiatrów, psychologów i specjalistów psychoterapii uzależnień uprawnionych do wydawania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przy Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy sporządzono stosowne umowy, na mocy których przygotowują opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Koszty badania przez biegłych i wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wyniosły w 2021 roku 4.220,04 zł.

Finansowanie kosztów sądowych zgodnie z ustawą o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

W ramach gminnego programu sfinansowano koszty postępowania sądowego związane ze złożeniem wniosku przez GKRPA do Sądu Rejonowego o zobowiązanie uczestnika do podjęcia leczenia odwykowego.

W 2021 roku do GKRPA wpłynęło 17 wniosków o zobowiązanie osoby do podjęcia leczenia odwykowego. GKRPA skierowała do Sądu Rejonowego w Nakle 17 wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

Koszty postępowań sądowych wyniosły 1500,00 zł.

UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOLOWE, POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ W RODZINIE

Prowadzenie dyżuru przy telefonie zaufania

Zgodnie z zawartą umową w 2021 roku w RPK w Sicienku prowadzony był dyżur przy Telefonie Zaufania przez psychologa. Pod podstawowych obowiązków osoby dyżurującej należało:

- w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia oraz udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy,
- informowanie o ruchach samopomocowych,
- udzielanie wsparcia, prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji życiowej osób uzależnionych lub współuzależnionych,
- konsultacje indywidualne dla osób uwikłanych w problemy przemocy w rodzinie jeżeli osoba wymaga wsparcia psychologicznego po uprzednim umówieniu się na konsultację psychologiczną.

Poniesiony koszt zadania – 9952,21 zł. Udzielono ogółem 112 porad i konsultacji psychologicznych. Skorzystało ogółem 82 osób.

Problemy:

Osoby korzystające z RPK zgłaszały się z następującymi problemami:

- 1) przemoc fizyczna oraz psychiczna,
- 2) problemy uzależniania od alkoholu oraz współuzależnienia,
- 3) problemy innego rodzaju.

Pomoc prawna dla osób doświadczających przemocy domowej

W roku 2021 została podpisana umowa na realizację porad prawnych dla osób doświadczających przemocy domowej.

Do podstawowych obowiązków Radcy Prawnego należało:

- całościowe rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- udzielenie porady prawnej,
- informowanie o możliwościach pomocy oraz kompetencjach poszczególnych służb, które mogą zaangażować się w profesjonalną systemową pomoc osobie doświadczającej przemocy,
- pomoc osobie doświadczającej przemocy w sporządzeniu wniosku, pozwu lub zawiadomienia odpowiednich służb o stosowanej przemocy,
- prowadzenie ścisłej współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w celu udzielenia pomocy osobie doświadczającej przemocy i jej rodzinie.

Poniesiony koszt zadania – 6.199,20 zł. Łącznie udzielono 38 porad prawnych.

Promocja ogólnopolskiego systemu pomocy ofiarom przemocy „Niebieska Linia” poprzez współfinansowanie telefonu zaufania, zgodnie z porozumieniem

Zgodnie z podpisanym porozumieniem w sprawie współfinansowania Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii - Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie ze środków profilaktyki współfinansuje się działalność w/w instytucji. Osoby dyżurujące przy telefonie 0-800-154-030 pracują codziennie od godz. 17⁰⁰ do 21⁰⁰. Są to prawnicy, psycholodzy, osoby przeszkolone w zakresie mediacji rodzinnych. Zgodnie z zawartym porozumieniem kwota z tytułu współfinansowania Niebieskiej Linii stanowi iloczyn liczby mieszkańców na stałe zamieszkujących w gminie wg stanu na dzień 31 grudnia

roku poprzedniego. Pomoc klientom/interesantom Niebieskiej Linii świadczyło 10 specjalistów realizujących umowy zlecenia.

W roku 2021 (*częściowe dane ze sprawozdania*):

- zarejestrowano i poprowadzono 154 nowych spraw indywidualnych,
- udzielono 448 porad prawnych,
- udzielono 351 porad psychologicznych,
- udzielono 363 konsultacje terapeutyczno-psychologicznych,
- udzielono porad internetowych 12 osobom.

W związku ze znaczącą liczbą telefonów anonimowych, nie jest możliwe precyzyjne określenie liczby porad i konsultacji udzielonych mieszkańcom poszczególnych gmin województwa kujawsko – pomorskiego.

Sprawozdanie merytoryczne i finansowe stanowi załącznik do zawartego porozumienia dotyczącego wspólnej realizacji i wspólnego uczestniczenia w finansowaniu zadania o nazwie Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia Pogotowie dla Ofiar przemocy w rodzinie.

W ramach prowadzenia działań informacyjno - edukacyjnych przekazano na tablice ogłoszeń do poszczególnych sołectw, Ośrodków Zdrowia w Sicienku i Kruszynie, Domów kultury, świetlic, szkół, Gminnej Biblioteki Publicznej, Gminnego Ośrodka Kultury, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sicienku ulotki propagujące działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” oraz informację dot. Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Poniesiony koszt zadania w roku 2021 – 497,05zł.

Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym

GKRPA postanowiła prowadzić działania informacyjno-edukacyjne w celu zwiększenia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej.

Prowadzenie działań informacyjno- edukacyjnych

W ramach prowadzenia działań informacyjno-edukacyjnych zakupiono ulotki i plakaty, dostępne przez cały rok dla mieszkańców Gminy Sicienko. Materiały informacyjne przekazano również do GOPS w Sicienku i do Ośrodków Zdrowia.

W ramach tego działania zakupiono również interaktywny monitor, który został umieszczony w Urzędzie Gminy Sicienko.

Poniesiony koszt zakupu monitora – 6.837,57 zł

Zorganizowanie i sfinansowanie szkolenia dla osób działających w obszarze profilaktyki

W ramach podnoszenia kwalifikacji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów alkoholowych Przewodnicząca oraz Wiceprzewodnicząca Gminnej Komisji wzięły udział w Studium Dialogu Motywacyjnego PTDM. Szkolenie rozpoczęło się 13 listopada 2020 roku i trwało do 13 marca 2021 roku. Łącznie kurs obejmował 80 godzin zajęć (wykładów, warsztatów oraz superwizji). Ukończenie studium przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uprawnia do ubiegania się o tytuł Specjalisty Dialogu Motywacyjnego PTDM lub Terapeuty Dialogu Motywującego PTDM. Koszt udziału członków komisji w studium w 2021 roku wyniósł 1.000 zł. Pracownicy Urzędu ponadto uczestniczyli również w szkoleniach z obszaru profilaktyki.

Udział w kampanii „Postaw na rodzinę” promującej wartości rodzinne

W 2021 roku przystąpiono do ogólnopolskiej kampanii „Postaw na Rodzinę”, propagującej wartości rodzinne, która ma na celu wsparcie pozytywnego obrazu rodziny. W ramach kampanii zakupiono ulotki i rozpowszechniono wśród mieszkańców gminy poprzez umieszczenie w ogólnodostępnych

miejscach, m.in. w Urzędzie Gminy w Sicienku, Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. Kampania była również promowana podczas Dożynek Gminnych.

Przeprowadzenie cyklu spotkań z rodzicami „Akademia Mądrego Rodzica”

W 2021 roku zawarto umowę na przeprowadzenie cyklu spotkań z rodzicami „Akademia Mądrego Rodzica”. Poniesiony koszt 2.480,70 zł. Łącznie w spotkaniach brało udział 35 osób.

Udział w projekcie „Otwórz się na pomoc” mającym na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi

W 2021 roku Gmina Sienko przystąpiła do projektu „Otwórz się na pomoc”. Projekt ten zawierał film profilaktyczny w postaci IDOC, który opierał się na nieliniowej narracji, immersji i interakcji. W stworzonej opowieści od użytkownika wymagana była akcja, a od jego decyzji zależało to, jak potoczy się historia, a możliwe były aż cztery zakończenia. Wybory użytkownika mogły doprowadzić go do uzależnienia lub uchronić przed tym problemem. Poza filmem interaktywnym przekazano 1000 szt egzemplarzy papierowego dodatku o tematyce profilaktyki uzależnień.

Poniesiony koszt projektu – 6.027,00 zł.

Szkolenie dla nauczycieli - „Depresja i zaburzenia lękowe u dzieci i młodzieży – jak skutecznie pomóc?”

W 2021 roku nauczyciele ze szkół w Wojnowie, Sicienku, Strzelewie i Samsiecznie wzięli udział w prowadzonym zdalnie szkoleniu o tematyce zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Szczególną uwagę zwrócono na problem depresji i zaburzeń lękowych. Wiedza zdobyta podczas szkolenia pomoże nauczycielom wzmocnić umiejętność wczesnego rozpoznawania problemów u uczniów oraz właściwego oddziaływania wychowawczego i szukania wsparcia dla wychowanków u specjalistów.

W szkoleniu wzięło udział 71 nauczycieli.

Poniesiony koszt szkolenia – 800,00 zł

Udział w kampanii informacyjnej dla sprzedawców napojów alkoholowych

W 2021 roku Gmina Sienko wzięła udział w szeroko zakrojonej kampanii informacyjnej dla sprzedawców napojów alkoholowych. Kampania składała się z 3 części. W kampanii wzięło udział 26 punktów sprzedaży alkoholu. Pierwszą częścią było badanie dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim – polegało ono na próbie zakupu przez „tajemniczego klienta” napoju alkoholowego. „Tajemniczy klient” był osobą młodą, wyglądającą na mniej niż 18 lat. Badanie sprawdzało, czy uda mu się zakupić napój alkoholowy bez okazania dowodu tożsamości. Drugą część kampanii stanowił audyt punktów sprzedaży alkoholu. Podczas audytu sprawdzano przestrzeganie warunków określanych przepisami prawa zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ostatnią częścią kampanii było szkolenie sprzedawców w punktach sprzedaży. Spotkania odbyły się w 24 punktach sprzedaży alkoholu. W ramach spotkania poinformowano m.in. na temat kar wynikających z obowiązujących przepisów oraz udzielono porad dotyczących asertywnej sprzedaży alkoholu. Dodatkowo sprzedawcy otrzymali ulotki informacyjne z dostępem do platformy internetowej. Poniesiony koszt kampanii – 2.753,40 zł

PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ I EDUKACYJNEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII, W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, W TYM PROWADZENIE POZALEKCYJNYCH ZAJĘĆ SPORTOWYCH, A TAKŻE DZIAŁAŃ NA RZECZ DOŻYWIANIA DZIECI UCZESTNICZĄCYCH W POZALEKCYJNYCH PROGRAMACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I SOCJOTERAPEUTYCZNYCH

Współczesna profilaktyka wyróżnia trzy poziomy oraz wskazuje cele i formy działania najbardziej dla nich właściwe:

- ✚ **Profilaktyka uniwersalna**¹ – ukierunkowana na całe populacje. Są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Działania uniwersalne są realizowane na przykład w populacji dzieci i młodzieży, młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym itd. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.
- ✚ **Profilaktyka selektywna** – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do takiej grupy, czyli np. bycie dzieckiem osoby uzależnionej od alkoholu, a nie ze względu na występowanie zaburzeń lub problemów psychicznych u takich dzieci. Profilaktyka selektywna jest więc przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym. Przykładem profilaktyki selektywnej są działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym.
- ✚ **Profilaktyka wskazująca** – ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrowujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniających kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji).

Prowadzenie i finansowanie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży

Zajęcia socjoterapeutyczne to jedna z form pomocy psychologicznej. Zadaniem socjoterapii jest więc wspomaganie dzieci i młodzieży w rozwoju i pojmowaniu rzeczywistości poprzez realizację celów rozwojowych, edukacyjnych i terapeutycznych. Grupa socjoterapeutyczna może liczyć do 10 osób. Grupy dzieci powinny być organizowane w przedziałach wiekowych 7-10 lat, 11-12 lat, 13-15 lat. Socjoterapeutą może być osoba posiadająca wyższe wykształcenie i ukończone studia podyplomowe w zakresie socjoterapii.

Zajęcia socjoterapeutyczne mają kilka zadań:

- umożliwianie dzieciom zdobywania wiedzy o nich samych,

¹ Rekomendacje o realizowaniu i finansowaniu gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów Alkoholowych Parpa - Warszawa

- umożliwianie dzieciom zdobywania wiedzy o otoczeniu społecznym i obowiązujących w nim zasadach,
- uczenie dzieci postaw i zachowań prospołecznych,
- korygowanie zachowań i postaw niepożądanych,
- rozwijanie poczucia przynależności.

W 2021 roku do konkursu ogłoszonego przez Wójta Gminy Sicienka na prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych zgłosiły się 2 osoby, które prowadziły grupy socjoterapeutyczne w SP w Kruszynie i w SP w Strzelewie. Ze względu na wprowadzone obostrzenia wynikające z pandemii COVID-19 zajęcia nie zostały zrealizowane w pełnym wymiarze, który zakładano.

Poniesiony koszt zadania w roku 2021 – 1.848,00 zł.

Realizacja w szkołach programów profilaktyczno-wychowawczych

„Spójrz inaczej”

Jest to program profilaktyczno-wychowawczy realizowany w szkołach na terenie Gminy Sicienka, rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jego skuteczność została potwierdzona na podstawie badań. Celem zajęć jest nauczenie dzieci rozumienia siebie i innych, lepszego radzenia sobie z różnymi problemami, umiejętności współzycia z innymi i znajdowanie oparcia w trudnych sytuacjach, tak aby w przyszłości nie sięgać po środki uzależniające. Większość treści zawartych w programie dotyczy zagadnień typowo wychowawczych (nauka dialogu, współpracy w klasie, odważnego wyrażania swoich poglądów, prezentowania wartości i wspólnego analizowania konkretnych sposobów ich realizowania w relacjach międzyludzkich). Uzupełnione są one treściami profilaktycznymi związanymi z używaniem trujących i zmieniających świadomość substancji. Koszt zadania w roku 2021 – 2.640,00 zł.

Finansowanie zajęć sportowych

Zajęcia sportowe są organizowane już od wielu lat. Mają one być dla młodych ludzi alternatywą spędzania czasu wolnego, a także umożliwiać rozwój fizyczny. W 2021 roku sekcje sportowe realizowane były przez 2 osoby w 2 szkołach: w Sicienku i w Samsiecznie.

Poniesiony koszt zadania w roku 2021 – 1.920,00 zł.

Finansowanie zajęć rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży oraz zajęć uczących konstruktywnego sposobu spędzania wolnego czasu

W 2021 roku w nw. gminnych szkołach realizowano programy z zakresu zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży.

Nazwa szkoły	Nazwa Programu
Szkoła Podstawowa w Kruszynie	Koło teatralne 13+
Szkoła Podstawowa w Samsiecznie	Koło młodych przyrodników
Szkoła Podstawowa w Samsiecznie	Drużyna harcerska
Szkoła Podstawowa w Samsiecznie	„Świat z robotami- nowa kultura”
Szkoła Podstawowa w Strzelewie	Koło teatralne
Szkoła Podstawowa w Strzelewie	Drużyna harcerska

Faktyczna wartość zrealizowanych umów – 15.220,96 zł.

Dodatkowo w 2021 roku w celu umożliwienia realizacji zajęć „Świat z robotami – nowa kultura” zakupiono roboty o wartości 6.260,97 zł, a także chusty i tunel o wartości 1.419,99 zł i wytwornicę mgły o wartości 1000,00 zł na potrzeby prowadzenia zajęć.

Finansowanie realizacji programu profilaktyczno-wychowawczego „Przyjaciele Zippiego”

„Przyjaciele Zippiego” to program dla małych dzieci z różnymi możliwościami i zdolnościami. Nie koncentruje się on na dzieciach z konkretnymi problemami, czy trudnościami, ale promuje zdrowie emocjonalne wszystkich małych dzieci. Bohaterem programu jest Zippi. Jest to patyczak, a jego przyjaciele to grupa chłopców i dziewcząt. Zajęcia poparte są opowiadaniem prezentującymi bohaterów w okolicznościach dobrze znanych małym dzieciom.

Poniesiony koszt zadania w roku 2021 – 270,00 zł.

Finansowanie kosztów pracy psychologa szkolnego

W celu zrealizowania zadania podpisano umowy z psychologami, którzy realizowali w szkołach następujące działania:

- przeprowadzanie wywiadów z wychowawcami uczniów, w celu określenia ich aktualnego sposobu funkcjonowania w szkole oraz ogólnej sytuacji domowej,
- spotkania z rodzicami związane z analizą środowiska rodzinnego, historią rozwoju dziecka, ustaleniem zasad współpracy, udzielaniem porad wychowawczych,
- zajęcia indywidualne z uczniami o charakterze terapeutycznym,
- konsultacje z wychowawcami dotyczące opracowania programu dalszych oddziaływań wobec uczniów,
- konsultacje z dyrektorem i nauczycielami w sprawie bieżących problemów i możliwości ich rozwiązania.

W 2021 r. Gmina współpracowała z 4 psychologami, którzy świadczyli usługi w szkołach podstawowych. Poniesiony koszt zadania w roku 2021 – 30.120,00 zł.

DANE FINANSOWE ZA 2021 ROK

Wydatki wg klasyfikacji budżetowej w ramach Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w roku 2021 (rozd. 85154):

Dział	Rozdział	Paragraf	Klasyfikacja	Wydatek
851	85154	2330	Dotacje od samorządu województwa	497,05
851	85154	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	2.388,23
851	85154	4120	Składki na Fundusz Pracy	294,11
851	85154	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	36.822,00
851	85154	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	16.796,00
851	85154	4220	Zakup środków żywności	80,70
851	85154	4300	Zakup usług pozostałych	87.303,22
851	85154	4360	Oplaty usług telekomunikacyjnych w publicznej sieci	502,21
851	85154	4390	Ekspertyzy, analizy i opinie	4.220,04
851	85154	4430	Różne opłaty i składki	1.500,00
851	85154	4700	Szkolenie pracowników – członków GKRPA	720,00
Razem				151.123,56

ZADANIA ZREALIZOWANE W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii powiązany jest z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii realizowane są w oparciu o art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Jednym z zadań, które udało się podjąć wraz z realizacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii było promowanie zdrowego stylu życia, wolnego od narkotyków i innych używek poprzez finansowanie dodatkowych zajęć rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży za pomocą ulotek i plakatów oraz kampanii informacyjnych.

W ramach prowadzenia działań informacyjno – edukacyjnych osoby zatrudnione w RPK, członkowie GKRPA, upowszechniają informacje na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych oraz placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionym od środków psychoaktywnych. Ponadto na stronach BIP publikowane są niezbędne informacje obejmujące powyższe zagadnienia.

Rodziny oraz osoby, u których występuje problem narkomanii mogą skorzystać w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym w Sicienku z bezpłatnej pomocy:

- 1) prawnej,
- 2) psychologicznej,
- 3) lekarza psychiatry,
- 4) psychoterapeuty,
- 5) specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Ponadto osoby zainteresowane mogą skorzystać z „Telefonu Zaufania”.

GOPS w Sicienku udzielał wsparcia socjalnego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2021 (rozd. 85153) wydano 3.789,00 zł.

PRACA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SICIENKU

Wójt Gminy Sicienko, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, powołał Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwaną dalej GKRPA lub gminną komisją). Zgodnie z art. 4 ust. 4 ww. ustawy w skład gminnej komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki. W 2021 r. były to:

- Pani Anna Rudniak - Przewodnicząca GKRPA,
- Pani Magdalena Kieras - Wiceprzewodnicząca GKRPA,
- Pani Wiesława Strzelecka – członek,
- Pani Małgorzata Wojnowska – członek.

Działania komisji opierają się na rocznym planie pracy oraz regulaminie pracy. Z każdego posiedzenia sporządza się protokół oraz listę obecności. Posiedzenia robocze komisji zwołuje jej przewodniczący. Odbývają się one przynajmniej raz w miesiącu.

W roku 2021 GKRPA w Sicienku odbyła 13 posiedzeń.

Liczba wydanych postanowień w sprawie opinii do wniosków przedsiębiorców o wydanie zezwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych – 17.

Prowadzenie postępowań w sprawie zobowiązania do leczenia odwykowego – nowe wnioski 17.

Koszt wynagrodzenia GKRPA w roku 2021 (wraz z pochodnymi) wyniósł 28.802,38 zł.

Część komisji uczestniczyła w szkoleniach dotyczących GKRPA.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych inicjuje i realizuje następujące zadania:

- 1) **W zakresie podejmowanych działań mających na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych współuzależnionych GKRPA w Sicienku:**
 - dokonuje analizy potrzeb w tym zakresie,
 - obsługuje Rodzinny Punkt Konsultacyjny w Sicienku,
- 2) **W zakresie udzielania osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:**
 - przyjmuje wnioski o zastosowanie leczenia,
 - motywuje i zobowiązuje do podjęcia leczenia odwykowego,
 - kieruje osoby uzależnione na badanie przez biegłego sądowego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
 - kieruje sprawy do sądu o wydanie orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
 - podejmuje działania zmierzające zapobieganiu przemocy w rodzinie,
 - kieruje osoby uzależnione i uwikłane w przemoc domową do specjalistów i instytucji świadczących usługi specjalistyczne.
- 3) **W zakresie prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych:**
 - inicjuje działania na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień (alkohol, narkotyki, przemoc, cyberprzemoc) wśród dzieci i młodzieży,
 - inicjuje i prowadzi kampanie informacyjne skierowane do społeczności lokalnej,
 - inicjuje i prowadzi kampanie informacyjne skierowane do dzieci i młodzieży,
 - inicjuje działania dla dzieci i młodzieży w zakresie konstruktywnego sposobu spędzania wolnego czasu,
 - podejmuje działania o charakterze edukacyjnym ze szczególnym naciskiem na promocję zdrowego stylu życia, kierowane do dzieci i młodzieży oraz rodziców,
 - wspiera realizację pozalekcyjnych programów sportowych i socjoterapeutycznych,
 - inicjuje realizację we wszystkich szkołach programów profilaktyczno- wychowawczych;
- 4) **W zakresie podejmowania działań na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu:**
 - prowadzi działania edukacyjne skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych,
 - może prowadzić kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż.

ROZLICZENIE CAŁOŚCIOWE ŚRODKÓW W RAMACH OBU PROGRAMÓW:

Zestawienie wartości sprzedaży alkoholu za rok 2021, na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych:

do 4,5%	4,5%-18%	powyżej 18%	SUMA całkowita
3 584 338,43 zł	702 784,02 zł	3 124 172,60 zł	7 411 295,05 zł

Dochody w 2021 r. 185.616,74 zł.
Nadwyżka z lat poprzednich 92.859,92 zł.
Środki do dyspozycji na 2021 r. 269.359,92 zł.

Wydatki 2021 r.:

Rodz. 85153 3.789,00 zł.

Rozdz. 85154 151.123,56 zł.

Razem: 154.912,56zł.

Pozostała kwota na zadania z 2021 r. do realizacji w 2022 r. 30.704,18 zł.

Dla porównania poprzedni rok:

Zestawienie wartości sprzedaży alkoholu za rok 2020, na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych:

do 4,5%	4,5%-18%	powyżej 18%	SUMA całkowita
3 671 747,82 zł	703 964,22 zł	3 068 219,94 zł	7 443 931,98 zł

Dochody w 2020 r. 161.340,49 zł.
Nadwyżka z 2019 r. 31.933,98 zł.
Środki do dyspozycji na 2020 r. 193.274,47 zł.

Wydatki 2020 r.:

Rodz. 85153 0.00 zł.

Rozdz. 85154 100.414,55 zł.

Razem: 100.414,55 zł.

Pozostała kwota na zadania do realizacji w 2021 r. 92.859,92 zł.

PODSUMOWANIE

Zadania określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 w niektórych obszarach nie zostały w pełni zrealizowane, ze względu na panującą epidemię COVID-19 i wynikające z niej obostrzenia sanitarne, w tym też zakaz zgromadzeń oraz organizacji spotkań o charakterze kulturalnym czy nauka zdalna w szkołach.

Podziękowania za zaangażowanie w działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Sicienku oraz działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii w naszej gminie składam Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Kierownikowi GOPS i pracownikom tej instytucji, Dyrektorom i nauczycielom szkół gminnych, specjalistom zatrudnionym w ramach Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego w Sicienku, psychologom szkolnym, a także Policji.

mgr Piotr Chudzyński

Sporządziła: Klaudia Szmyt

Urząd Gminy w Sicienku, ul. Mrotecka 9, 86-014 Sicienko
tel. (52) 587 04 00, fax (52) 587 04 07, e-mail: gmina@sicienko.pl, www.sicienko.pl, www.bip.sicienko.pl

